

SÆRUTSKRIFT

Arkivsak-dok. 22/10873-14
Saksbehandler Kåre Kristiansen

Risør kommune - kommuneplanens samfunnsdel - offentlig høring

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Fylkesutvalget	05.09.2023	104/23

Fylkesutvalget har behandlet saken i møte 05.09.2023 sak 104/23

Votering

Fylkeskommunedirektørens forslag ble enstemmig vedtatt.

Fylkesutvalget - vedtak

Pkt. 1. Fylkesutvalget er positive til hovedinnretningen i ny samfunnsdel i kommuneplanen for Risør kommune.

Pkt. 2. Fylkesutvalget anbefaler at kommunen gir nytt kommunestyre god anledning til å diskutere prioriteringene i planen slik at planen får god politisk forankring og kan brukes som politisk styringsverktøy i kommende valgperiode.

Pkt. 3. Fylkesutvalget anbefaler kommunen å følge opp anbefalinger til planens satsingsområder som de kommer frem av saksfremlegget.

Risør kommune - kommuneplanens samfunnsdel - offentlig høring

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Pkt. 1. Fylkesutvalget er positive til hovedinnretningen i ny samfunnsdel i kommuneplanen for Risør kommune.

Pkt. 2. Fylkesutvalget anbefaler at kommunen gir nytt kommunestyre god anledning til å diskutere prioriteringene i planen slik at planen får god politisk forankring og kan brukes som politisk styringsverktøy i kommende valgperiode.

Pkt. 3. Fylkesutvalget anbefaler kommunen å følge opp anbefalinger til planens satsingsområder som de kommer frem av saksfremlegget.

Vedlegg

Forslag til kommuneplanens samfunnsdel 2023-2035 Til høring

Saksutskrift - Høring av Kommuneplanens samfunnsdel 2023 - 2035

Sammendrag

Risør kommune har sendt ut forslag til ny samfunnsdel i kommuneplanen på høring. Planen inneholder mål og strategier for fremtidig utvikling i Risør.

Planen har følgende satsingsområder: Kommunen som organisasjon, Samfunnsutvikling, Helse og omsorg, Skole og barnehage og Arealstrategier.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at planen justeres på enkelte punkter med hensyn til klima og miljø, kulturmiljø og arealstrategier. Samtidig anbefaler fylkeskommunedirektøren at kommunen gir nytt kommunestyre god anledning til å diskutere prioriteringer i planen, slik at planen får god politisk forankring og kan brukes som politisk styringsverktøy i kommende valgperiode.

Saksopplysninger

Risør kommune har sendt ut forslag til ny samfunnsdel i kommuneplanen 2023 – 2035 på høring.

Samfunnsdelen i kommuneplanen skal sette langsiktige mål og strategier for utviklingen av kommunen som organisasjon og for kommunesamfunnet. Planen skal også gi føringer for økonomiplanen og arealdelen i kommuneplanen.

Fylkesutvalget vedtok innspill til planprogrammet i møtet 31. mai 2022 (sak 76/22).

Politisk forankring

Kommunestyret i Risør behandlet høring av kommuneplanens samfunnsdel første gang i februar 2023. Kommunestyret utsatte den for ny behandling i april fordi kommunestyret først ville gi skriftlige innspill til planen. I april ble planen lagt frem for kommunestyret med kommunedirektørens anbefalinger til endringer gjort med utgangspunkt i innspill som kom inn.

Satsingsområder i planen

I planprogrammet for planarbeidet vedtok kommunen å videreføre hovedstrukturen med satsingsområder fra eksisterende samfunnsdel, men tilpasse de til nye føringer og oppdatert kunnskapsgrunnlag.

Planen inneholder derfor følgende hovedelementer:

- Visjonen «sammen om et bærekraftig og levende samfunn»
- Satsingsområdene
 - Kommunen som organisasjon
 - Samfunnsutvikling
 - Helse og omsorg
 - Skole og barnehage
 - Arealstrategier.

For hvert satsingsområde er det 4 – 7 mål med en rekke strategier for hvert mål. Satsingsområdet Kommunen som organisasjon inneholder ikke mål og strategier, men har i stedet en verdiplattform «stolt – engasjert – raus» som er utarbeidet for kommuneorganisasjonen.

Oppfølging av planen

Satsingsområdene i planen skal følges opp gjennom kommunens økonomiplan. Arealstrategiene gir føringer for revisjon av arealdelen.

Vurderinger

Fylkeskommunedirektøren roser Risør kommune for å ha utarbeidet en fremtidsrettet samfunnsdel. Planforslaget inneholder flere positive elementer, hvor man blant annet vil prioritere en mer klima- og naturvennlig politikk. Dette gjøres for eksempel ved å vektlegge transformasjon, fortetting og bedre utnyttelse av eksisterende arealer før nye områder tas i bruk.

Politisk forankring i nytt kommunestyre

Kommunen har i planarbeidet lagt vekt på å gi kommunestyret god anledning til å diskutere planen og komme med innspill.

Det er positivt at planen har engasjert kommunestyret, og at planen også viser en tydelig retning på flere områder. Fylkeskommunedirektøren anbefaler at administrasjonen gir nytt kommunestyre god anledning til å diskutere prioriteringene i planen, så den blir et godt politisk verktøy i neste valgperiode. Det gjelder også for videre oppfølging gjennom økonomiplanen og eventuell revisjon av arealdelen.

Reduksjon av klimagassutslipp

Klimaperspektivet er sentralt i satsingsområdene *Samfunnsutvikling og Arealstrategier*. Fylkeskommunedirektøren er positiv til den måten planen dekker klimaperspektivet på. Samtidig utdypes temaet i Miljøplanen som kommunen også har sendt på høring nå.

Planforslaget er konkret med tydelige klimamål, for kommunen som geografisk område og med mange tiltak innenfor viktige satsningsområder som følges opp i miljøplanen. Disse skal videre operasjonaliseres i den årlige økonomiplanen. Det er positivt at kommunen vil utarbeide eget klimabudsjett som vil synliggjøre nettopp dette.

Fylkeskommunedirektøren gjør oppmerksom på at samfunnsdelen og miljøplanen opererer med ulike målsetninger for reduksjon av klimagassutslipp, henholdsvis 45% og 50%. 45% reduksjon er i tråd med fylkeskommunens vedtatt mål i regionplanen, men dette målet kan bli justert i forbindelse med ny regional planstrategi. Dette bør også sees i lyset av at Norges oppdaterte klimamål under FNs klimaavtalen (Parisavtalen) som er på 55%.

Fylkeskommunedirektøren bemerker at planforslaget har ulike og til dels upresise beskrivelser av sammenhengen mellom arealbruksendringer og klimamål/regnskap på s. 13 og 34. Fylkeskommunedirektøren ber kommunen kvalitetssjekke teksten og eventuelt ta kontakt med klimarådgiver i fylkeskommunen for veiledning.

Kommunen kan vurdere å sette et eget mål for forvaltning av naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn. Oslo kommune har for eksempel et mål om at opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon skal øke frem mot 2030. Det finnes et eget regnskap for dette hos Miljødirektoratet.

Kulturminnepolitikk

Det er positivt at planen løfter frem Risørs historiske sentrum som et eget målområde under avsnittet *Samfunnsutvikling* og nevner kulturmiljø som viktig hensyn i arealstrategiene. Fylkeskommunedirektøren mener likevel at planforslaget tydeligere kunne vise hvordan kulturminner og kulturmiljø kan bidra til å realisere de overordnede mål for samfunnsutviklingen. Fylkeskommunedirektøren vil særlig fremheve betydningen for gode og attraktive bomiljøer så vel som målet om å redusere klimagassutslipp. Bevaring er ikke et hinder i samfunns- og byutviklingen, men bør være en viktig strategi for å sikre levende byer og tettsteder og en viktig del av kommunens klimapolitikk.

Arealstrategier

Fylkeskommunedirektøren vurderer at planforslaget har mange gode arealstrategier som kan fungere som styringsverktøy ved en kommende revisjon av arealdelen. Arealstrategiene vektlegger flere viktige hensyn og viser en grunnleggende senterstruktur i kommunen.

Planforslaget avgrenser Risør sentrum med randsoner til «områder med gang/sykkelavstand til skole og daglige servicefunksjoner (2 km)». Gang- og sykkelavstand er i utgangspunktet et godt prinsipp, men det kan kanskje bli vanskelig å operasjonalisere inn i arealdelen. For eksempel er det uklart om kommunen mener det skal være 2 km til både skole og daglig servicefunksjoner eller om det er tilstrekkelig at det er 2 km til en av de to funksjonene.

Fylkeskommunedirektøren vil også peke på at den ønskete utviklingen for boligområdene langs Risørveien og kollektivaksen (Lindstøl, Østebø, Bossvik, Moen, Akland og Røed) kan være vanskelig å operasjonalisere, så lenge arealstrategien ikke er mer konkret. Kommunen bør vurdere om det på dette plannivået kan være hensiktsmessig å ta stilling til om utviklingen i disse områdene skal skjer gjennom fortetting, som utvidelser med nye boligfelt eller ved ytterligere spredt boligbygging.

Regionplan Agder 2030

Kommunene på Agder er viktige aktører for å nå målene i regionplanen. Det er positivt at planforslagets satsinger i stor grad samsvarer med de tverrgående perspektivene i regionplanen.

Under satsingsområdet *Skole og omsorg* finnes flere mål og strategier som direkte angår barn og unge.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren roser Risør kommune for å ha utarbeidet en fremtidsrettet samfunnsdel. Planforslaget inneholder flere positive elementer, hvor man blant annet vil prioritere en mer klima- og naturvennlig politikk. Transformasjon, fortetting og bedre utnyttelse av eksisterende arealer skal vektlegges, før nye områder tas i bruk.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at planen justeres på enkelte punkter med hensyn til klima og miljø, kulturmiljøer og arealstrategier. Samtidig anbefaler fylkeskommunedirektøren at kommunen gir nytt kommunestyre god anledning til å diskutere prioriteringer i planen, slik at planen får god politisk forankring og kan brukes som politisk styringsverktøy i kommende valgperiode.

Kristiansand, 21.08.2023

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Kenneth Andresen
fylkesdirektør Analyse og plan

7. september 2023